DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-670-9-55

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У МЕХАНІЗМІ ВЗАЄМОДІЇ З ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Смирний Олександр Сергійович
доктор філософії у сфері права
https://orcid.org/0009-0001-1479-9613

Взаємодія завжди має конкретний характер, оскільки її зміст визначається особливостями конкретних правовідносин. Саме тому в кожному окремому випадку повинні бути чітко визначені її принципи, напрями та форми. На нашу думку, найбільш повно сутність взаємодії розкривається через такі елементи, як державна підтримка, співробітництво та координація діяльності, адже саме вони забезпечують досягнення максимальної ефективності спільної діяльності відповідних суб'єктів публічної влади.

Специфіка повноважень суб'єктів, між якими виникають відносини взаємодії, є одним із визначальних чинників, що характеризують зміст такої взаємодії та обумовлюють особливості її правового регулювання. Саме тому аналіз компетенції органів місцевого самоврядування має важливе значення для з'ясування механізму їх співпраці з органами виконавчої влади. Традиційно повноваження органів місцевого самоврядування поділяють на дві основні групи: власні (самоврядні), що пов'язані із самостійним вирішенням питань місцевого значення, та делеговані, які становлять окремі повноваження органів виконавчої влади, передані органам місцевого самоврядування законом.

При цьому Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає широке коло сфер діяльності органів місцевого самоврядування, значна частина яких об'єктивно передбачає необхідність постійної взаємодії з органами виконавчої влади. До таких сфер належать питання соціально-економічного розвитку та стратегічного планування, бюджетної діяльності, управління об'єктами комунальної власності, транспорту й зв'язку, містобудування, освіти, охорони здоров'я, земельних і природоохоронних відносин, соціального захисту населення, зовнішньоекономічної діяльності, адміністративно-територіального устрою та інші напрями, визначені законодавством [1].

М.О. Баймуратов до власних повноважень органів місцевого самоврядування відносить ті права й обов'язки, які вони реалізують самостійно та за здійснення яких несуть безпосередню юридичну відповідальність. Особливе місце серед них займають виключні

повноваження представницьких органів місцевого самоврядування, оскільки вони пов'язані насамперед із вирішенням внутрішніх організаційних та функціональних питань діяльності відповідної територіальної громади. Саме тому такі повноваження переважно не передбачають необхідності спільної реалізації з органами виконавчої влади [2].

У своєму дисертаційному дослідженні, присвяченому проблемам взаємодії органів місцевого самоврядування та місцевих органів державної влади, Т.О. Кулик, аналізуючи конституційні засади такої взаємодії, запропонувала авторське розуміння власних повноважень зазначених суб'єктів. На її думку, власні повноваження органів місцевого самоврядування слід розглядати як закріплені законодавством права та обов'язки, що забезпечують здійснення місцевого самоврядування, тоді як власні повноваження місцевих органів державної влади становлять визначені нормативно-правовими актами права й обов'язки, необхідні для реалізації функцій держави на відповідному територіальному рівні [3].

Отже, можна зробити проміжний висновок, що адміністративно-правовий механізм взаємодії органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади має специфічний характер, який, зокрема, обумовлений відносно незначною участю представницьких органів місцевого самоврядування (місцевих рад) у безпосередній реалізації більшості механізмів такої взаємодії.

Аналіз положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» свідчить, що законодавець не забезпечив достатньої визначеності у розмежуванні понять «повноваження» та «компетенція» органів місцевого самоврядування. Відсутність законодавчих дефініцій зазначених категорій створює передумови для неоднозначного тлумачення відповідних норм, що негативно позначається на ефективності адміністративно-правового регулювання та функціонуванні механізму взаємодії між суб'єктами публічної влади.

Література:

1. Чернецька О. В. Концептуальні основи співвідношення функцій та компетенції представницьких органів місцевого самоврядування. *Часопис Київського університету права*. 2011. № 2. С. 93–96

2. Баймуратов М. О. Від римський муніципій – до сучасного місцевого самоврядування. *Михайло Баймуратов: право як буття вченого* : зб. наук. праць до 55-річчя професора М.О. Баймуратова / упор. та відп. ред.. Ю. О. Волошин. Київ : Логос, 2009. С. 67–68

3. Кулик Т. О. Конституційні засади взаємодії місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування в місті Києві : монографія. Київ : Алерта, 2016. 198 с.

DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-670-9-56

ДО ПИТАННЯ ПРО МИРОВУ УГОДУ В МЕДІАЦІЇ: ПРИВАТНО-ПРАВОВІ СПОРИ

Стрілько Валентина Юріївна
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник,
Науково-дослідницький інститут публічного права
м. Київ, Україна

Тема укладення мирової угоди в процедурі медіації є актуальною з огляду на неповність висвітлення її в Законі України «Про медіацію» та у процесуальних кодексах України – Господарському процесуальному кодексі України, Цивільному процесуальному кодексі України тощо. Зокрема, мова йде про дотримання принципу конфіденційності при укладенні мирової угоди після процедури медіації.

Відмітимо, що розвиток консенсуальних форм регулювання приватноправових спорів актуалізує питання про співвідношення медіації та мирової угоди. Обидва механізми ґрунтуються на добровільності, диспозитивності та автономії волі сторін, однак відрізняються за правовою природою, процедурою реалізації і юридичними наслідками. Особливого практичного значення набуває ситуація, коли сторони досягають домовленостей у медіації після відкриття судового провадження та прагнуть надати їм процесуальної форми, яка забезпечить завершення спору і можливість виконання погоджених умов.

Загальновідомо, що медіація має позасудовий характер і може застосовуватися незалежно від наявності судового провадження: до звернення до суду, під час розгляду справи, а також на стадії виконання судового рішення. У науковій літературі підкреслюється можливість її проведення до звернення до суду та на будь-якій стадії судового розгляду [1, с. 3555-3556]. Це свідчить про процесуальну автономію медіації та її здатність існувати як самостійна процедура поряд із цивільним і господарським судочинством.